

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

06.02.2025.
Uz 12.12.2024.

Nr.2.3/CS/236/2025
Nr. 5-05/1381/2024

Energētikas un vides aģentūrai
Nosūtīšanai eAdresē

**Par ietekmes uz vidi novērtējumu Somijas atomelektrostacijas
“Olkiluoto” kodolreaktoru “Olkiluoto 1” un “Olkiluoto 2”
ekspluatācijas un maksimālās termiskās jaudas palielināšanai**

Valsts vides dienests atbilstoši 12.12.2024. vēstulē Nr. 5-05/1381/2024 minētajam ir izvērtējis Somijas sagatavoto noslēguma ziņojumu ietekmes uz vidi novērtējumam Somijas atomelektrostacijas (AES) “Olkiluoto” kodolreaktoru “Olkiluoto 1” un “Olkiluoto 2” ekspluatācijas un maksimālās termiskās jaudas palielināšanai un sniedz sekojošus komentārus:

1. IVN kopsavilkums latviešu valodā nesniedz skaidru viedokli par to, kurš no AES turpmākās darbības variantiem tiek piedāvāts. Nepieciešams papildināt.

(Environmental impact assessment report summary in Latvian language does not give clear opinion on which of the proposed alternatives is chosen. Please clarify.)

2. IVN kopsavilkumā latviešu valodā nav skaidrs, kādā veidā ir iespējams salīdzināt variantus starp darbības turpināšanu (gan ar esošo jaudu, gan palielinātu) un darbības pārtraukšanu, ja IVN par darbības pārtraukšanu veic tikai tad, kad ir plānots apturēt AES darbību.

(Environmental impact assessment report summary in Latvian language does not give clear understanding how alternatives about extending the service life of the Olkiluoto 1 and Olkiluoto 2 (with and without upgrading their thermal power) can be compared with alternative when service life is not extended. In the document it was mentioned that environmental impact assessment for alternative when service life is not extended will be done only when it is decided not to extend service life.)

3. IVN kopsavilkuma latviešu valodā 8.1.3.sadaļā "Pasākumi, lai samazinātu kaitīgo ietekmi" nav sniegta informācija, vai kodolavārijas gadījumā ir nepieciešami aizsardzības pasākumi (kāda veida) citās valstīs.

(Environmental impact assessment report summary in Latvian language in the section 8.1.3. “Actions to mitigate detrimental impacts” does not provide information if any protective actions are needed in other countries in case of nuclear emergency. If needed, please clarify what kind of protective actions could be needed in the other countries.)

4. IVN noslēguma ziņojuma (angļu valodā) ir 6.18. un 6.19.sadaļa par negadījumiem un pārrobežu ietekmi. Lai novērtētu negadījumu ilgtermiņa ietekmi, tiek apskatīts scenārijs, kurā noplūst 100TBq Cs-137 (attiecīgi tiek aprēķināts pārējo radionuklīdu noplūdes daudzums). Ziņojuma 67.tabulā (291.lpp.) ir sniegta informācija par iespējamo

piesārņojumu (kBq/m²) dažādos attālumos. Ja salīdzina piesārņojuma līmeni 500 km no atomelektrostacijas attālumā ar Ziemeļvalstu vadlīnijām par aizsardzības pasākumiem radioloģisku vai kodolavāriju gadījumā (Protective Actions in a Nuclear or Radiological Emergency, Nordic Guidelines, 2024, 27.lpp.) norādītajiem lielumiem, saskaņā ar kuriem Eiropas Savienības maksimālie pieļaujamie līmeņi pārtikā un dzeramajā ūdenī var tikt pārsniegti, tad Latvijā joda radionuklīdam I-131 piena produktos varētu pārsniegt tikt pārsniegt limits. Lūdzam apstiprināt, vai ir pareizs konstatējums.

(The Environmental impact assessment report (full version in English) section 6.18. "Incidents and accidents" and 6.19. "Transboundary impacts" gives overview about possible emergencies and their transboundary consequences. To assess long term effects the severe accident scenario was developed with release containing 100 terabecquerels (TBq) of the cesium-137 (Cs-137) nuclide as well as other radionuclides with the ratio that follows how they are expected to be released in proportion to Cs-137 in the case of an accident. In table No.67, page 291, there is given information about fallout for nuclides causing the highest radiation doses through fallout at different distances from Olkiluoto 1 and Olkiluoto 2 during a severe reactor accident. If we compare fallout level in 500 km distance with the operational criteria in the Protective Actions in a Nuclear or Radiological Emergency, Nordic Guidelines, 2024, page 27, then operational criteria regarding I-131 levels in dairy products such as milk could be exceeded. Can you please confirm that our evaluation is correct.)

Table 67. The fallouts for nuclides causing the highest radiation doses through fallout [kBq/m²] at different distances from the OL1 and OL2 plant units during a severe reactor accident.

Fallout [kBq/m ²]										
Distance (km)	Cs-134	Cs-137	I-131 (aerosol)	I-131 (organic)	I-131 (element)	I-132 (aerosol)	I-132 (organic)	I-132 (element)	Te-132	Sr-90
1	116.5	83.8	5,866	0.13	403	7,006	0.15	483	7,995	7.7
5	27.7	19.9	1,393	0.09	274	1,664	0.10	327	1,899	1.8
10	13.9	10.0	698	0.05	162	834	0.06	194	951	0.9
15	9.1	6.5	456	0.04	109	544	0.04	131	621	0.6
20	6.5	4.7	327	0.03	83	390	0.03	99	446	0.4
50	2.3	1.7	117	0.01	30	140	0.01	35	159	0.2
100	1.1	0.8	56	0.006	13	67	0.007	15	77	0.07
300	0.3	0.2	12.5	0.002	2.4	14.9	0.002	2.9	17.0	0.02
500	0.1	0.1	5.7	0.001	1.0	6.9	0.001	1.2	7.8	0.008
700	0.07	0.05	3.5	0.0008	0.5	4.2	0.001	0.6	4.7	0.005
1,000	0.04	0.03	2.1	0.0006	0.2	2.5	0.0007	0.3	2.9	0.003

Protective Actions in a Nuclear or Radiological Emergency, Nordic Guidelines, 2024:

Table 1. Operational criteria where the EU maximum permitted levels in food and drinking water may be exceeded [g].

Product	Nuclide	Operational criteria (kBq/m ²)
Drinking water (surface source)	Cs-137 or I-131	100 (0,5 m dilution)
		1 000 (10 m dilution)
Dairy products such as milk	Cs-137 + Cs-134 + Cs-136 Sr-89 + Sr-90 I-131	10
		10
		5
Leafy vegetables (or similar products)	Cs-137 + Cs-134 + Cs-136 Sr-89 + Sr-90	1
		1

5. Ja vēstules 4.punktā norādītais konstatējums ir korekts, tad ir svarīgi norādīt, kādiem ir

jābūt aizsardzības pasākumiem citās valstīs, t.sk. Latvijā, un kādas monitoringa darbības ir realizējamas. Vienlaikus informācija ir jāiekļauj IVN kopsavilkumā.

(If the finding in point 4 is correct, then it is important to indicate what protective measures should be in place in other countries, including Latvia, and what monitoring activities should be implemented. This information should be included in the EIA summary.)

6. IVN ziņojuma 254.lpp. ir minēts, ka "according to the current plan, the final disposal of spent fuel at Posiva is to begin in the 2020s". Ievērojot, ka ir 2025.gads, aicinām precizēt informāciju ziņojumā.

(On page 254 of the EIA report, it is stated that according to the current plan, the final disposal of spent fuel at Posiva is going to begin in the 2020s. Considering that it is 2025, we ask that the information in the report would be clarified.)

7. IVN ziņojuma 255.-256.lpp. ir minēta informācija par radioaktīvo atkritumu apjomu attiecībā uz paredzētajām darbībām - ļoti zemas, zemas un vidējas radioaktivitātes atkritumiem. Minēta informācija par atkritumu apjoma palielināšanos. Sadaļā ir minēts, ka VLJ atkritumu glabātava ir domāta ļoti zemas radioaktivitātes atkritumiem, bet nav minēts, kādi plāni attiecībā uz zemas un vidējas radioaktivitātes atkritumiem. Lūdzam papildināt ziņojumu.

Vienlaikus ir minēts, ka tiek plānots analizēt "the implementation of the separate near-surface final disposal project for low-level waste in Olkiluoto which according to the current schedules, will begin in the mid-2020s". Lūdzam papildināt ar aktuālo informāciju, ievērojot, ka ir 2025.gads.

(On pages 255-256 of the EIA report, information is mentioned on the volumes of radioactive waste in relation to the planned activities - very low, low and intermediate level waste. Information is mentioned on the increase in the volume of waste. The section mentions that the VLJ waste disposal facility is intended for very low-level waste, but it does not mention any plans regarding low and intermediate level waste. Please supplement the report.

At the same time, it is mentioned that it is planned to analyze the implementation of the separate near-surface final disposal project for low-level waste in Olkiluoto which according to the current schedules, will begin in the mid-2020s. Please supplement with current information, considering that it is 2025.)

Ģenerāldirektors

A.Ķēniņš

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Dace Šatrovska 67084305
dace.satrovsk@vvd.gov.lv

Liene Striķe
liene.strike@vvd.gov.lv